

Átta fólk til viðgerðar á landssjúkrahúsinum í sambandi við narkotikanýtslu

— Narkotikanýtslan í Føroyum er ikki ókend, men hon er ikki eitt samfelagsproblem, sigur Suni Winther, politistur

Tilsamans átta fólk finga viðgerð á landssjúkrahúsinum í Havn í sambandi við narkotikanýtslu í tidsarskeiðinum 1971-74. Í sama tidsarskeiði vórðu 91 fólk innlögð á sjúkrahús til viðgerðar í sambandi við ovurnýtslu av rúsdrekka. Flestu teirra vórðu mennfolk.

Hetta varð upplýst á mánaðarfundi í ungmannafelagnum Skansastova í farnu viku, har evnið Ungdómur og narkotika varð viðgjørt. Gunvor Hoydal, biologur, Eyðun Joensen, sálarfrøðingur, Turið Dahl, sosialráðgevari, Suni Winther, politistur og Marner Simonsen, yvirlækni, lögdu fyr. til orðaskifti um spurningin.

Serliga snúði orðaskiftið millum fólkini í panelinum seg um tey ólíku nýtingarevni í teimum ymsu londunum. Tað varð nevt, at meðan tað í vesturheiminum er meira vanlig at brúka rúsdrekka, so er nýtsla av narkotiskum evnum í eysturheiminum vanlig.

Ókeypis læra

Eyðun Joensen segði m.a., at tað er gott, at vit eru eftirbátur, tá talan er um stoffmisbrúk. Hann segði, at vit ókeypis kunnu taka við læra av teimum royndum, sum eru fingnar av misbrúki aðrastaðni.

— Tað er ymiskt, hvussu evni verða nýtt, og fleiri tiltøk imóti narkotikanýtslu eru misneydnað, segði Eyðun Joensen. Hann segði, at hash er tað næst vanligasta rúsið í heiminum. Tað hevur verið brúkt í mong túsund ár í Asia, uttan at tað er prógvað, at evnið er vandamikið at njóta. Samstundis hava tey, sum brúka hetta evnið í okkara samfelag, ikki gott av tí, segði Eyðun Joensen, sum upplýsti, at fá dømi um hashnýtslu eru skrásett í Føroyum.

Hann helt, at vit eru sloppin óføra væl í hesum ferð í mun til hini norðanlondini.

Til Danmarkar í 60unum

Eyðun Joensen greiddi frá, at narkotikatrupulleikarnir tóku seg upp í Danmark í 1960unum. Fleiri royndir hava síðani verið gjørdar fyr í koma trupulleikunum til livs. Eyðun Joensen segði, at tann sjálvboðna av-

Suni Winther: — Størsta nogdin var uppá 40 gramm

venjingin hevur givið frægasta úrslitið higartil.

— Henda loysnin er kostnaðarmikil. Hon kostar árliga danska samfelagnum millum 3 og 500.000 kr., upplýsti Eyðun Joensen, sum ikki metti talið at vera ov høgt, um einasta alternativ við skal verða avlamspensjón fleiri ár aftaná.

Hann upplýsti, at tað av fyrstan tíð bert at kalla vóru børn hjá múgvandi fólk, sum brúktu hash, men at tað nú fyrri tað mesta eru arbeidarbørn.

Ein nýggj kanning visir, at 8-10% av donskum narkomanum frammanundan eru sálarliga brekaðir, meðan 70-80% m.a. hava familíar trupulleikar. 60-65% av teimum eru børn hjá uppløystum hjúnum og 55% hava verið á onkrum stovni fyrr. 60% hava havt trupulleikar í skúlanum, hóast vanligar gávur, og hjá 35-40% eru foreldrin sinnissjúk, visir kanningin.

Eyðun Joensen segði, at tað við árunum verða alt yngri og yngri fólk, sum brúka narkotisk evni, og at tey hava síni eyðkenni. Hann helt, at fyribýrging er frægasta loysnin í longdini.

Ikki samfelagsproblem

Suni Winther helt ikki, at narkotikanýtsla í Føroyum er nakað samfelagsproblem, hóast hon ikki er ókend. Hann segði, at misbrúk leingi hevur verið gjørt við mesisinkistum, og at politiið veit domi um, at ungdomur, sum hevur ferðast í Danmark, hevur havt hash uppi á sær, tá hann er afturkomin. Í nokrum forum hevur tað eisini eydnast at steðga sendingum við hash úr Danmark.

Suni Winther segði, at tann størsta nogdin av hash, sum politiið hevur sæð her, var uppá 40 gram.

Um lógarreglur á hesum øki segði Suni Winther, at í Føroyum verður gingið eftir einari lóg frá 1955, sum varð broytt eitt sindur í 1969. Eingin regla um revsing stendur í hesari lógini, men fútin plagar at skifta millum ta donsku og foroyksku lógina, sum hann hevur heimild til.

Suni Winther helt, at frægasta loysnin er at byrgja fyr, at narkotisk evni koma inn í landið.

stubbar uttaneftir

Nordahl deyður

Fyrrverandi formaðurin í norska landsfelagsskapinum L.O. Konrad Nordahl, doyði seinasta mikudag. Hann var 77 ára gamal og hevur eisini sitið sum limur í stórtinginum umboðandi arbeidara-flokkin.

Ákæra móti franska forsetanum

Fimm bretskir ráðharrar ákærdu seinasta hósdag franska forsetan Giscard d'Estaing fyr at hava sýnt Italiu og Bretlandi til eitt »fátækastig« innan felagsmarknaðin.

Í eini felagsfrágreiðing siga teir, at franski forsetin á einum pressufundi í Paris hevði sligið fast, at ein ráðandi blokkur — »ein rikmannaklubbi av seks vælstandandi londum« — vildu koma at gera seg galdandi innan fyr EF, og at Italia og Bretland ikki fóru at vera limir í hesum »klubba«.

Flóttafólk á veg heim

Aldan av flóttafólki úr Suðurvietnam, ið rýmdu suður eftir undan bardøgnum áðrenn Saigonstýrið fall 30. april, hevur vent sær, eftir at nýggju myndugleikarnir hava heitt á flóttafólkið um at koma heimaftur. Saigonblaðið Giai Phong skrivaði næstseinasta týsdag, at tær fyrstu 300 av 6.000 flóttafólkafamiljum hava søkt myndugleikarnar um at sleppa heimaftur. Suðurvietnamesisk flóttafólkafamiljurnar telja tilsamans 40.000 fólk.

Fáa náði

Teir seinastu, sum sita fastir í sambandi við »Lillehammermálið« í Noregi finga seinasta friggjadag náði frá norsku stjórnini. Í eini frágreiðing frá stjórnini eftir leyslatingina varð sagt, at teir av trygdarorsøkum vera sendir av landinum.

Teir báðir, hin 37 ára gamli israelsmaðurin, Abraham Gehmer og hin 38 ára gamli suðurafríkanski statsborgarin Sylvia Rafael, vóru bæði í januar 1974 domd fimm og eitt háltv ára fongsul fyr at hava virkað við í drápinum av hinum 30-ára gamla Ahmed Bouchiki í Lillehammer í juli 1973.

Rættarmál móti hernaðarstýrinum

Dómararnir við hægstarættin í Athen hava sambært grikska blaðið »Kathimerini« samtykt at byrja rættarmál móti leiðarunum av hernaðarkvettinum í april 1967.

Blaðið skrivur, at avgerðin hjá dómararáðnum um at

Pattakos — dragast fyr rættin

byrja rættarmálið móti leiðarunum fer at vera almanna-kunngjørt í hesi vikuni. Eftir hægstarættaravgerðina vænta menn, at bæði leiðarin av hernaðarstýrinum, Georg Papadopoulos, og næstu meðarbeiðarar hansara, Stylianos Pattakos og Nikolaos Makaresos, verða dignir fyr rættin, ákærdir fyr hernaðarliga valdstöku undir kvettinum og fyr landasvik og uppreisur.

Vil ikki hava Spania við í NATO

Ynski frá Spaniu um at fáa eitt ávíst tilknyti til NATO var høvuðsevnið á NATO-verjumálaráðharrafundinum í Bruxelles hósdagin. Danski verjumálaráðharrin Orla Møller legði dent á, at Danmark ikki á nakran hátt vil hava Spaniu upp í NATO-samarbeiði. Stóðan viðvíkjandi flogfarskeypinum er ikki loyst enn av tí at Belgia og Holland ikki hava tikið støðu í hesum máli enn.

Holland hóttir

Hollendski verjumálaráðharrin, Henk Vredeling, hótti seinasta hóskvöld við at taka Holland burtúr NATO-samarbeiðinum um ein ætlan um at stovnsata eina NATO-herstøð í Suðurafríka gjordist veruleiki. Vredeling segði hetta á verjumálaráðharrafundinum í Bruxelles.

Amerikanarar á veg út úr Laos

Amerikanski forsætisráðharrin, Henry Kissinger, sum er á vitjan í Turkalandi, upp-

lýsti talið á amerikanarum í Laos, sum skal minkast munandi. Hetta skal tó ikki merkja, at allir amerikanarar skulu úr Laos. Afturtokevan av amerikanarum hendir í samráði við sáttmálan um nýggja politiska menning í landinum, segði Kissinger.